

Būvniecības valsts kontroles birojs

K.Valdemāra iela 157, Rīga, LV-1013, tālr. 67013302, fakss 67013211, e-pasts pasts@bvkb.gov.lv

Rīgā

Uz 30.06.2015. Nr. 1-1/380
14.05.2015. Nr. 223.9/18-89-12/15

**Latvijas Republikas
Saeimas parlamentārās
izmeklēšanas komisijai**
**Par Latvijas Valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī
Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus,
un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu
un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā,
lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos,
kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā**
Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811

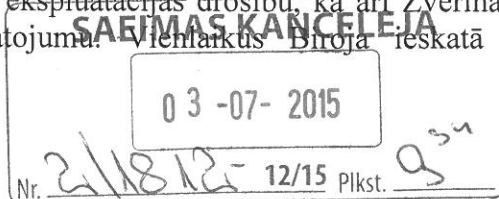
Informācijai:
Ekonomikas ministrijai
Brīvības iela 55, Rīga, LV - 1519

*Par Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
priekšlikumiem normatīvā regulējuma
uzlabojumiem būvniecības jomā*

Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – Birojs) ir saņēmis Latvijas Republikas Saeimas parlamentārās izmeklēšanas komisijas „Par Latvijas Valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus, un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā” 2015.gada 14.maija vēstuli Nr.223.9/18-89-12/15 „Par viedokļa sniegšanu” (reģistrēta ar Nr.704) ar lūgumu sniegt viedokli par Latvijas Zvērinātu advokātu padomes 2015.gada 27.februāra vēstulē Nr.1-31-630 „Par tematiem būvniecības normatīvā regulējuma un būvuzraudzības jomā” ietvertajiem priekšlikumiem par nepieciešamajiem uzlabojumiem būvniecības jomu reglamentējušos normatīvos aktos un valsts pārvaldes darbībā.

Izvērtējot Latvijas Zvērinātu advokātu padomes vēstulē ietvertos priekšlikumus Birojs savas kompetences ietvaros sniedz šādu viedokli.

1. Birojs atbalsta priekšlikumu papildināt Būvniecības likuma (turpmāk – BL) 2.pantā noteikto likuma mērķi, ietverot tajā atsauci uz būvju ekspluatācijas drošību, kā arī Zvērinātu advokātu padomes sniegto likuma izmaiņu pamatojumu. Vienlīdzīgi Biroja ieskatā ir

precizējama BL 3.pantā definētā likuma darbības joma, papildinot pantu ar norādi par būvju ekspluatācijas uzraudzību.

2. Biroja ieskatā nav atbalstāms priekšlikums paplašināt iespējas pārsūdzēt būvatļaujas publisku ēku būvniecībai ikvienai personai, jo sabiedrības intereses ir pietiekami aizsargātas ar pašreizējo regulējumu. Sabiedrības intereses tiek ievērotas gan teritorijas plānošanas procesā vietējā, reģionālā un nacionālā līmenī, atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 4.panta noteikumiem, atsevišķu objektu sabiedriskās apspriešanas ietvaros, atbilstoši BL 14.panta 5.daļas noteikumiem, bez tam personas iespējami aizskartās tiesības un likumpamatotās intereses var tikt aizstāvētas, apstrīdot būvatļauju augstākā iestādē un/vai pārsūdzot tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktā kārtībā.

Birojs pievienojas Latvijas Zvērinātu advokātu padomes redzējumam jautājumā par to, ka sabiedrības iniciatīva ir ļoti nozīmīga būvniecības procesa tiesiskuma uzlabošanā, tomēr uzskata, ka gadījumā, ja būvniecības procesa regulējumā tiks iekļautas ikvienas personas tiesības pārsūdzēt būvatļauju publisku ēku būvniecībai, būvniecības process var būtiski paildzināties, kas nākotnē var apdraudēt dažādu projektu, t.sk. Eiropas Savienības struktūrfondu, īstenošu un atstāt negatīvu iespaidu uz Latvijas tautsaimniecību.

3. Biroja ieskatā ir atbalstāms priekšlikums noteikt sabiedrības informēšanu attiecībā uz būvatļaujā noteikto nosacījumu izpildi. Turklāt Birojs pilnīgākai informācijas sniegšanai piedāvā papildināt BL 14.panta sestās daļas uzskaitījumu ar pienākumu publikācijā norādīt būves grupu, būvatļaujas derīguma termiņu, informāciju par objekta nodošanu ekspluatācijā, kāda iestāde veiks būvniecības kontroli un ekspluatācijas uzraudzību, informāciju par būvatļaujas spēkā esamību (ziņot, ja tāda ir atcelta, vai tā darbība ir apturēta) un informāciju par būvdarbu nosacījumu izpildi.

4. Birojs informē, ka jau šobrīd BL 6.¹ panta pirmās daļas sestajā apakšpunktā ir noteikts pienākums Birojam nodrošināt metodisku palīdzību savas kompetences jautājumos, ko arī Birojs aktīvi īsteno gan ikdienā, sniedzot konsultācijas pašvaldību būvvaldes darbiniekiem, gan vadot dažādus seminārus.

5. Biroja ieskatā kopumā ir atbalstāms, taču vēl analizējams jautājums par normatīvā regulējuma izstrādi vēsturiski izbūvētu būvju ekspluatācijas drošības pārbaudei, kurām nav vai nav saglabājušies nekādi būvniecības dokumenti, t.sk. par pieņemšanu ekspluatācijā. Jāņem vērā tiesas vairāki spriedumi, kuros tā ir atzinusi, ka nav tiesiska pamata pārvērtēt ne būves, kas izbūvēta pirms 20 un vairāk gadiem, būvniecības, ne ekspluatācijas tiesiskumu, t.sk., būvniecības dokumentācijas faktu, jo šāda faktu pārvērtēšana pēc liela laika perioda var novest pie tiesiskās stabilitātes principa pārkāpuma, kas paredz, ka iepriekš izlemtu jautājumu pārskatīšana ir ierobežota laika robežās (*skat. Administratīvās apgabaltiesas 15.05.2012. spriedumu lietā Nr.A421006909 un 04.07.2012. spriedumu lietā Nr.A42870809*). Atbildību par šādu vēsturisku kā par jebkuru būvju ekspluatācijas drošību likumdevējs ir noteicis būves īpašniekam, kuram kā gādīgam un rūpīgam saimniekam jānodrošina, lai visā ekspluatācijas laikā būve un tās elementi atbilstu būves BL 9.panta otrajā daļā būvei noteiktajām būtiskām prasībām (BL 21.panta ceturtnā daļa). Savukārt saskaņā ar BL 21.pantu būves ekspluatācijas kontroli atbilstoši kompetencei nodrošina pašvaldība (būvvalde) vai Birojs.

Turklāt saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 179.punktu lēmumu par tādas būves sakārtošanu vai nojaukšanu, kura atzīta par bīstamu pieņem pašvaldība, pamatojoties uz būvvaldes ierosinājumu un tas ir pārsūdzams Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Minētais regulējums attiecināms uz būvēm, kuras ar būvvaldes lēmumu atzītas par bīstamām neatkarīgi no būvdarbu pabeigšanas laika, pieņemšanas ekspluatācijā, atbilstošas dokumentācijas pieejamības un citiem apstākļiem.

6. Birojs piekrīt Latvijas Zvērinātu advokātu padomes viedoklim, ka attiecībā uz būvdarbu garantijas termiņiem pēc jaunā būvniecības regulējuma spēkā stāšanās, bija jānosaka

pārejas periods, lai būvniecības procesa dalībniekiem neradītu juridiska rakstura šķēršļus un papildu finansiālo slogu.

7. Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšlikums izvērtēt Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā veiktos grozījumus attiecībā uz piespiedu ietekmēšanas līdzekļiem juridiskām personām Biroja ieskatā būtu izvērtējams kopā ar Tieslietu ministriju, kura atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.243 „Tieslietu ministrijas nolikums” 5.1.1.apakšpunktam izstrādā un īsteno valsts politiku valsts tiesību, administratīvo tiesību, civiltiesību, komerciesību, krimināltiesību un reliģisko tiesību jomā, kā arī procesuālo tiesību jomā.

Ar cieņu

direktors

P.Druķis

L.Kristapsone, 67013310
Liene.Kristapsone@bvkb.gov.lv

J.Anšmite, 67013314
Jolanta.Ašmite@bvkb.gov.lv